

Nr 267.

Av herrar **Pettersson** i Dahl och **Johansson** i Upp-
Mälby, *angående viss ändring av ensittarlagen.*

Genom lagen om rätt i vissa fall för nyttjanderättshavare att inlösa under nyttjanderätt upplåtet område (ensittarelagen) har möjlighet beretts för innehavare av vissa mindre lägenheter att inlösa den mark, varå deras hem uppförts. Den tryggade ställning, som lagen sålunda velat tillerkänna dessa personer, kan emellertid omintetgöras därigenom, att jordägaren uppställer såsom villkor för upplåtelsen, att nyttjanderättshavaren avsäger sig rätten att påkalla tillämpning av sagda lag. Härigenom skiljer sig lagen från den sociala jordlagstiftningen i övrigt, vars regler i allmänhet äro av tvingande natur.

Det kan nämnas, att i det till lagrådet 1922 remitterade förslaget till ensittarelag fanns en bestämmelse av följande lydelse:

»Avtal om inskränkning i den nyttjanderättshavaren enligt denna lag tillkommande lösningsrätt vare utan verkan.»

Lagrådet anmärkte, att bestämmelsen kunde komma att motverka lagstiftningens ändamål, enär det vore fara värt, att en jordägare vägrade att förlänga ett tidigare ingånget arrendeavtal, om han ej genom förbehåll i det nya avtalet kunde trygga sig mot risken att det arrenderade området i framtiden komme att friköpas. Nyttjanderättshavaren skulle då nödgas avflytta från lägenheten.

I anledning av lagrådets anmärkning uteslöts bestämmelsen ur senare lagförslag.

Den av lagrådet framställda anmärkningen torde emellertid icke kunna tillerkännas avgörande betydelse. Samma anmärkning skulle i själva verket kunna riktas även mot den sociala jordlagstiftningen i övrigt. Däremot kan det befaras, att jordägaren begagnar sin starkare ställning till att påtvinga nyttjanderättshavaren kontrakt, vari inryckts förbehåll av ovan antydd art. Att en lag, som tillkommit för att skydda nyttjanderättshavarna gentemot jordägarna och bereda dem möjligheter att bliva självägande, får sättas ur kraft genom parternas överenskommelse kan icke vara riktigt. Exempel på sådana överenskommelser saknas ingalunda.

I anslutning till vad som sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte an-
hålla om förslag till sådan ändring av ensittarelagen,
att avtal om inskränkning i den nyttjanderättshavare
tillkommande lösningsrätten förklaras vara utan verkan.

Stockholm den 23 januari 1937.

Anders Pettersson

i Dahl.

C. J. Johansson

i Upp-Mälby.